

14.	P	Kalist I., papež	Otoče	17.30	†† starše Viktorja in Leopoldino Pogačnik
15.	T	Terezija Avilska, red.	Kamna Gorica	17.30	za zdravje
16.	S	Marjeta, devica			maše v fari ne bo
17.	Č	Ignacij Antiohijski	Dobrava	17.30	† Frančiška Perne
18.	P	Luka, evangelist	Kamna Gorica	17.30	†† Petra in Boštjana Arh
19.	S	Pavel od Križa <i>VABLJENI!</i>	K.Gorica Lesce	17.00 19.45	za farane, NABIRKA za misijone skupina POTA o Argentini
20.	N	MISIJONSKA NEDELJA <i>VABLJENI!</i>	Dobrava Brusnice pri NM	8.00 15.00 16.00	† Antonijo Pfajfar, NABIRKA OSREDNJE PRAZNOVANJE MISIJONSKE NEDELJE
21.	P	Uršula, mučenka	Otoče	17.30	†† Milki Justin
22.	T	Janez Pavel II., papež	Kamna Gorica	17.30	†† Jožeta Golmajerja in starše
23.	S	Janez Kapistran, duh.			maše v fari ne bo
24.	Č	Anton Klaret, škof	Dobrava	17.30	po namenu
25.	P	Darinka, mučenka	Kamna Gorica	17.30	† Andreja Zalokar, obl.
26.	S	Lucijan, mučenec	Dobrava	17.00	za farane
27.	N	ŽEGNANJSKA NEDELJA	Kamna Gorica	8.00	<i>preidemo na zimski čas za zdravje</i>

Mesec oktober praznujemo kot poseben misijonski mesec. Že 1. oktobra je godovala sv. Terezija Deteta Jezusa, ki je skupaj z misijonarjem sv. Frančiškom Ksaverijem zavetnica misijonov. Tretjo oktobrsko nedeljo pa tradicionalno obhajamo kot svetovni misijonski dan in Misijonsko nedeljo. Povabljeni smo, da poživimo svojo misijonsko zavest in navdušenje! Osrednje praznovanje misijonske nedelje bo letos potekalo v Brusnicah pri Novem mestu. kjer zadnje leto kot župnik deluje nekdanji misijonar Tone Kerin. S pričevanji se bodo od 15h naprej predstavili slovenski misijonarji, ob 16h pa bo sv. maša. VABLJENI!

Izdala župnija Kamna Gorica. Odgovarja: Marko Avsenik, žup. upravitelj.
El. naslov: marko.avszenik@rkc.si Telefon: 041 614 964

ŽUPNIJSKI LIST ŽUPNIJE KAMNA GORICA

Letnik 2. Št. 22. (od 13.10. do 27.10. 2024)

PRIDIGA NADŠKOFA ANTONA STRESA PRI SVETI MAŠI OB SPOMINSKI SLOVESNOSTI NA TEHARJAH

Drage sestre in bratje!

Že vrsto let se vsako prvo nedeljo v oktobru zberemo na tem kraju, ki pa žal nikakor ni edini v naši domovini, kjer se je ponovila zgodba o Kajnu in Abelu, ki smo jo slišali v prvem berilu in pred čemer nas še posebej svari apostol v drugem berilu. Nad zemljo,

na kateri se take stvari dogajajo, visi prekletstvo, smo slišali. Naša molitev, združena z molitvijo tistih, ki so tukaj molili pred odhodom v smrt, naj to prekletstvo odstrani. Vendar za to ni dovolj samo moliti. Treba je zopet vzpostaviti porušeno pravičnost in popraviti krivice, kolikor jih je mogoče. Mrtvim njihovega življenja ni mogoče vrniti, vseh krivic ni nikoli mogoče popraviti. Kdo bo obrisal solze vsem materam in očetom, ženam in otrokom, katerih sinove, može ali očete so od tukaj odpeljali v bližnja brezna in rudniške rove, kjer so v najstrašnejšem trpljenju sklenili svoje življenje na zemlji? Zato na koncu ne ostane druga rešitev kakor sprava in odpuščanje, razen če kdo rešitve noče, ker iz nerešenega vprašanja kuje politični dobiček.

V obdobju zadnjih desetletij je bilo odkritih in ugotovljenih več sto drugih, večjih ali manjših množičnih grobišč. Že samo ta številka opozarja na strahotno razsežnost množičnih pobojev na tleh naše domovine v maju in juniju leta 1945. Kljub temu se mnogi delajo, kakor da gre za »drugorazreden«, se pravi zanemarljiv stranski pojav slavne in zmagovite revolucije. Kajnovsko obnašanje še traja, saj je tudi on na Božje vprašanje, kje ima svojega brata, nonšalantno in omalovažujoče odgovoril: »Sem mar

jaz varuh svojega brata?«, se pravi: »Kaj me briga moj brat!« Dokler bo to trajalo, naše solze in molitve ne bodo mogle popolnoma izmiti madeža in prekletstva razdorov z zemlje, ki je pila bratomorno kri.

Kar nas vsako leto zbere tukaj na Teharjah – tako kot tudi po drugih moriščih po naši domovini - je najprej sočutje. Sočutje je plemenito čustvo, ki nas povezuje z vsemi trpečimi, ki pa nas tudi varuje pred hudobnimi in krutimi dejanji. Za tako sočutje v tistem času na teh krajih ni bilo mesta. Žal ga tudi danes ni v zadostni meri, saj bi sicer bile vse žrtve pobojev že dostojno pokopane, primerno neodtujljivemu človekovemu dostojanstvu, in vsa grobišča primerno urejena, kakor je to tukaj na Teharjah. Teharje imajo to srečo, da so bile med prvimi na vrsti za primerno ureditev, ko je bila v javnosti še močna zavest o nujnosti poprave krivic in sprave. Po dobrih dveh desetletjih ponovnega vzpona in vedno bolj napadalne ideologije potomcev oziroma naslednikov nekdanjih revolucionarjev je uplahnela tudi volja do poprave krivic in odločne obsodbe komunističnega totalitarizma. Če bo šlo tako naprej, se kmalu niti ne bomo smeli več tako kot danes zbirati tukaj.

Res je, da vojna ljudi otopi in poruši splošna moralna pravila. Ko govori orožje, ne molčijo samo muze, kot pravi stari pregovor, ampak tudi zakoni, poudarja Ciceron, se pravi človečnost, in z njo pogosto utihne tudi moralna vest. Če pa vest utihne, človek preneha biti do drugih sočlovek, preneha biti brat ali sestra, ostane samo ali pajdaš ali sovražnik. Vendar pa razpad moralnih načel, ki ga tako pogosto povzroči vojna, ne razloži vsega, kar se je tukaj dogajalo. Svoje je pridala ideologija takratnih zmagovalcev, ki tako kot tedaj tudi danes gleda na svet, na zgodovino, na človeka in na njegovo dostojanstvo skozi očala neizprosne razredne boja, za katerega tudi dejanja, kakršna so se dogajala tukaj, niso zločin.

S tem pa smo že pri vprašanju, kaj človek sme in česa ne sme narediti v nobenih okoliščinah. Ta etični, moralni vidik je najbolj odločilen, kot poudarja Jezus v evangeliju, ko pravi, da je hujša od telesne smrti moralna smrt. Etični vidik je najbolj pomemben, je občečloveški in presega – ali bi vsaj moral presegati - meje različnih političnih interesov. Na to etično stališče se postavljamo tudi mi in to nas vsako leto zbere tukaj. To je solidarnost z ljudmi, ki so trpeli krivico. Trpeli so telesno in moralno. Telesno, saj jim bilo nasilno odvzeto življenje in – kar je še huje – moralno, ker jim je bila odvzeta pravica do pravičnosti. Ali so bili česa krivi ali ne, ni bilo pomembno. Tako se je rodil zločin. Poteptana je bila temeljna etična zahteva, da mora veljati vsakdo za nedolžnega, dokler se mu s poštenim sojenjem ne dokaže nasprotno. Ima pravico do pravičnosti in ta je bila množično in brezobzirno zavržena. Od takrat se ji v naši

domovini slabo piše.

Do tega, kar se je zgodilo tukaj in drugod po Sloveniji, je prišlo predvsem zato, ker so tisti, ki so to počeli, predvsem pa tisti, ki so z najvišjega mesta to ukazali, poteptali moralno zavest, svojo vest, čeprav se je le-ta kljub vsemu mnogim oglašala vse življenje in jih pahnila v obup nad samim seboj. Tako se je ponovno potrdila ugotovitev starih modrijanov, da ni najbolj nesrečen tisti, ki krivico trpi, ampak tisti, ki krivico dela. Seveda tem modrecem revolucionarna ideologija še ni oprala možganov. Žal pa se tega ne zavedajo tisti, ki v naduti kajnovski moralni brezbriznosti še danes odrekajo temeljno človekovo pravico do spoštljivega pokopa vsakega človeka, tudi če ga je umorila revolucionarna pest.

Za nas kristjane se je tukaj - kakor drugod - zgodil greh, podoben tistemu, ki je obsojen na prvih straneh Svetega pisma v zgodbi o Abelu in njegovem morilskem bratu Kajnu. Tega ni mogoče tajiti.

Resnico lahko teptamo na dva načina: da jo zamolčimo ali da jo popačimo in izkrivimo. Resnica o povojnih pobojih je bila dolga desetletja zamolčana, ko pa prihaja na dan, jo čakata prezir in sovraštvo. Toda resnice ni mogoče vklemiti, kakor poudarja tudi Jezus v evangeliju: »Nič ni skritega, kar bi se ne razodelo ...« Ravno Teharje in bližnja Huda jama so dokaz za to. Resnica pride prej ali slej na dan. Resnici tudi ne moremo predpisovati, kakšna mora biti, ampak nam nasprotno ona predpisuje, kaj smemo in česa ne smemo govoriti. Ona narekuje samo sebe. Narekuje pa tudi pravico. Številne žrtve povojnih pobojev in njihovi svojci na pravico še vedno čakajo, vsaj na pravico do dostojnega pokopa in na pravico do dobrega imena, dokler se ne dokaže nasprotno.

Ko se soočimo z velikimi zločini, smo navadno ogorčeni. Ta ogorčenost je razumljiva, vendar nam ne daje pravice do sovraštva ali celo maščevalnosti. Tudi zahteva po jasni obsodbi zločinov ne izhaja iz sovraštva ali maščevalnosti, temveč iz potrebe po tem, da svéta moralna načela pravičnosti in spoštovanja človekovega dostojanstva, ki jim je zločin hotel odvzeti avtoriteto, zopet dobijo svojo polno veljavo.

Zato obhajamo vsako leto tukaj na Teharjah sveto mašo. Obhajamo spomin na najvišje dejanje sprave med Bogom in ljudmi, ki ga je izvršil Jezus Kristus s svojo prostovoljno smrtjo na križu, na katerem je molil za svoje rablje in zanje prosil odpustanja. S tem je izpričal najvišjo moč ljubezni. Pri vsaki sveti maši nas vabi, da ga posnemamo. Kajti samo v tem je prihodnost, prihodnost vsakega od nas in prihodnost vse naše skupnosti. Amen.